

Setesdal Austhei villreinutvalg

Trondheim, 06.04.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/2423

Saksbehandler:
Kari Bjørneraas

Informasjon relatert til skrantesjuka og villrein

Miljødirektoratet sender her informasjon relatert til skrantesjuka i forkant av kvotefastsettelse og villreinjakt i 2021. Anbefalingene sees i lys av funnet av skrantesjuka på Hardangervidda og i Nordfjella villreinområder.

Kvoter for jakta i 2021

Det er viktig å prøve å hindre spredning av skrantesjuka. For villreinområder nært Hardangervidda bør kvoter tilpasses slik at sannsynligheten for at villrein trekker over til Hardangervidda reduseres. Tilrettelegging for redusert andel voksen bukk i bestanden og redusert bestandsstørrelse er eksempler på tilpassing som kan senke sannsynligheten for utveksling.

Eldre bukk har større sannsynlighet for å være smittet med skrantesjuka enn kalv, simler og ungdyr. Prøver fra voksen bukk gir derfor ekstra verdifull informasjon om smitten i et villreinområde, og kan bidra til å holde en eventuell forekomst av smitte lav. Spesielt viktig er det med god informasjon om smitteforekomst i villreinområder nært Hardangervidda og Nordfjella, eller i bestander med opphav fra/utveksling av dyr med disse villreinområdene. Dette bør tas i betraktning ved kvotefastsettelse.

Jakttid

Villreinnemnda kan utvide jakttiden i 14 dager i løpet av oktober når særlige bestandsmessige behov foreligger, jf. [forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2017 til og med 31. mars 2022 § 3](#). Det er opp til villreinnemndas skjønn å vurdere hva som legges i "særlige bestandsmessige behov". Situasjonen med skrantesjuka kan sies å være en særlig situasjon og kan tillegges vekt i denne sammenheng.

Prøver og data fra jakt

God prøvetaking må sikres i alle villreinområder. Jeger skal ta prøver av både hjerne og lymfeknuter fra alle felte villrein eldre enn kalv. Prøver av lymfeknuter er viktige da smittestoff kan oppdages der tidligere i sykdomsforløpet. Skrantesjuka prøver merkes og sendes Veterinærinstituttet. For områder som samler inn kjever via bestandsovervåkingsprogrammet, er det viktig at også kjever leveres i tillegg til skrantesjuka prøvene. Vi ber både villreinnemndene og villreinutvalgene om å følge opp prøvetakingen innenfor sine respektive ansvarsområder. Det vil sendes ut mer informasjon om kartleggingen under jakta 2021 om kort tid. For veiledning er det mulig å kontakte Norsk villreinsenter og NINA, i tillegg kan Mattilsynet lokalt bistå med kurs i prøvetaking.

Vi minner også om viktigheten av å veie og registrere vekter, spesielt for kalv, for å kunne vurdere delnorm 1 i [kvalitetsnorm for villrein](#). Kalvevekter gir et godt mål på beitenes kvalitet og bestandens

tilstand. Vekta skal rapporteres som "nøyaktig veid", ikke "anslått", og omfatter dyrets vekt uten hode, skinn, føtter og innvoller.

Alle felte villrein, inkludert vekter, skrantesjukeprøver og merkelappnummer, skal registreres i Hjorteviltregisteret eller i appen Sett og skutt. Det er viktig at fellingssted registreres på riktig villreinområde og vald, og helst også med koordinater. Vi ber om at rettighetshaverne sørger for god informasjon om prøvetaking og registrering i sin kontakt med jegerne, for eksempel ved at dette innarbeides i jegerinstrukser som deles ut.

Kvalitetsnorm for villrein

Forekomst av alvorlig meldepliktig sykdom er en av delnormene i kvalitetsnorm for villrein, og aktualiserer tiltak mot skrantesjuka. Enkelte av tiltakene for å redusere risiko for smitte av skrantesjuka strider imidlertid mot andre delnormer, spesielt "funksjonelle trekkpassasjer" og "andel eldre bukk per voksen simle i bestanden". Vi understreker derfor at tiltakene som gjøres i forbindelse med skrantesjuka, og som strider mot enkelte av delmålene i kvalitetsnormen, er å anse som midlertidige tiltak.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kari Bjørneraas
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Adresseliste

Villreinnemnder

Villreinutvalg

Kopi

Villreintrådet i Norge

Norsk villreinsenter

Mattilsynet

NINA

Veterinærinstituttet

Statsforvaltere med ansvar for villreinnemnder